

عنوان مقاله:

فرهنگ مهاجرت‌های زیستی و روند توزیع جمعیت

محل انتشار:

نخستین همایش انجمن جمعیت شناسی ایران (سال: 1381)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

اصغر عسکری خانقاه - استاد گروه انسان شناسی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

نظام جمعیتی یک جامعه استوار بر حقایق انکارناپذیر فرهنگی است که از دل روزگار گذشته اقوام برمی خیزد و در هر سیرو سلوکی با الهام از طبیعت زیست محیطی ساکنان آن در زمان و مکان به نظم کشیده می شود و به استقرار جماعات انسانی در یک محیط ویژه منجر می شود از این رو انسانها با حرکتی که طبیعت در فصول، سالها و قرن ها به خود می دهد سازگار می شوند و به توسعه عنصر متشکله زندگی خود در نظامهای مختلف کشاورزی، دامداری، صنعت و آموزش می پردازند. اگر این نظام به پایداری ویژه ای منجر شود، لاجرم مکان یا پناهگاه زیستی رنگی متجلی و عزتی وافر به خود می گیرد که با حقایق یک تفکر فرهنگی عجین است. در این صورت گروه های انسانی به طور پیوسته با الهام از طبیعت به هم نزدیک و با محیط قرین می شوند و به بازسازی یا دوباره سازی مسکن خود می پردازند. اما شرط غالب آن است که این امکان در طی ادوار مختلف زمانی، و همراه با فناوری در قلمروهای جدید زیستی، هرچه بیشتر به توسعه فرهنگ مکانی خود بپردازد. از این رو، می توان پذیرفت که در سایه فرهنگ، انسان و طبیعت یا جمعیت و محیط زیست به عزتی والا و به بالندگی خواهند رسید. شاخصهای جمعیتی که در قلمروها و زمینه های گوناگون علم جمعیت شناسی از طریق پژوهشگران بصیر و خردمند عرضه می شود، نشان بارزی از این آمیزش فرهنگی انسان و عناصر متنوع طبیعت در بطن تجمع یا پراکندگی جمعیتهاست. بنابراین جمعیتها برحسب شاخصهای مهاجرت و از طریق استقرار زیست محیطی آن ها که منجر به آمیزشهای خارج از محدوده خویشاوندی است و در مکانهای مختلف مستقر شده و به تولید نسل می پردازند. در این مقاله به تشریح چگونگی تأثیر فرهنگ زیستی بر روند توزیع جمعیت در قلمرو روستا و شهر و پیامدهای حاصل از این حرکت مهاجرتی بر تطور و تحول اقتصادی معیشتی در هر یک از آنها خواهیم پرداخت با ذکر مثال از مطالعات پیشین، در شهر جوادیه و روند مهاجرت‌های انجام شده در آن و با توجه به پرونده مسائل جمعیتی در سال 2001 (UNEP) مشخص می شود که اقتصاد جمعیت شهرنشین با پدیده های حاکم بر سنتهای خانوارها ی مهاجر به شهرها (نظیر کلان شهرهای ایران) هم ارز نیست و تحولات چشمگیر فرهنگ شهرنشینی، روند تکثر جمعیت روستایی مهاجر به شهرها را به اثبات رسانده است.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/72229>

